

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/144/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319202173
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319202173.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcu: T.N.E. M.E., W.. XX.X.XXXX, F. XXXXX Q. X, zastúpeného Mgr. Y.I. Y.Y., V. XXX/XX, L., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 300,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné z 27.6.2019 č. k. 15Csp/66/2019 - 66 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 300,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie mal za preukázané, že v konaní vedenom na OS Humenné sp. zn. 10Csr/1/2017, žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ, keďže v tomto konaní bol zrušený rozhodcovský rozsudok, na základe ktorého mal dlh žalobca voči žalovanému. Vec právne posúdil v zmysle predpokladov § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalobca teda úspešne pozastavil právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku včas podanou žalobou v spomínanom konaní. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadost'učinenia súd prvej inštancie uviedol, že v tejto súvislosti je potrebné vychádzať zo závažnosti vzniknutej alebo hroziacej ujmy, okolností na strane strán sporu, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Nemožno sa striktne držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp., ktorá mu vznikla. Súdom považoval sumu 300,- eur za primeranú a mal za to, že je dostatočnou satisfakciou pre žalobcu. Zohľadnil intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalovaný pri kontrahovaní úverovej zmluvy využil tieseň žalobcu a jeho neschopnosť plniť záväzky ďalším nebankovým spoločnostiam a poskytol žalobcovi úver za nevýhodných podmienok. Priznané zadost'učinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá vznikla konaním žalovaného a je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť. Zdôraznil, že spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa nepriznáva právo na finančné zadost'učinenie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domohol ochrany svojich práv. Žalobe preto vyhovel a o trovách konania strán sporu rozhodol postupom podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Žalovaný má za to, že rozsudok Okresného súdu Humenné o zrušenie rozhodcovského rozsudku má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prípadu požadovanú výšku finančného zadosťučinenia za neprímerane prísnu a založenú na svojvoľnom výklade práva. Súd je povinný na skutkový prípad aplikovať podľa § 13 ods. 3 OZ, podľa ktorého výšku náhrady určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Žalovaný odmieta vyjadrenia žalobcu, ktoré majú evokovať stav, že spôsobil svojim konaním žalobcovi nemajetkovú ujmu. Žalobca považuje finančné zadosťučinenie nepriznané žalobcovi za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce jeho ľahostajnosť. Takto priznané finančné zadosťučinenie nemožno považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o duplicitné uplatnenie a priznanie sumy finančného zadosťučinenia. Žalovanému je z tohto konania, ale aj z iných konaní zrejme, že konania sú viac-menej iniciované zo strany právneho zástupcu, ktorý napriek tomu, že môže uplatniť nárok jedinou žalobou, uplatňuje nárok z každej zmluvy samostatne, aby si tým umelo navýšil trovy právneho zastúpenia a poukázal na konania medzi tými istými sporovými stranami. Zdôrazňuje, že žalobca uzatvoril so žalovaným celkovo 14 zmlúv, nikdy si zmluvu a všeobecné podmienky poskytnutia úveru neprečítal, hoci tak mal možnosť urobiť, bolo mu viacnásobne priznané bezdôvodné obohatenie, aj finančné zadosťučinenie a žalobca v žalobe nijako neargumentuje v čom spočíva jeho nemajetková ujma. Takto priznané finančné zadosťučinenie nemožno považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé. Preto v zmysle týchto odvolacích dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok podľa predpokladov vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie dôvodné nie je.

6. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 205/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

8. Ako je zrejme z obsahu spisu, vo vzťahu medzi stranami sporu bolo na OS Humenné vedené konanie sp. zn. 10Csr/1/2017, v ktorom bolo právoplatne určené, že rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž so sídlom v Bratislave, zo dňa 10.2.2017, sa zrušuje a žalobcovi bola priznaná náhrada trov konania. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 21.6.2018 č. k. 22Csr/1/2018 - 79.

9. Samotné ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť aj uplatnenie práva o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v spomínanom ust. § 3 ods. 5 a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom a vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je možné považovať konanie žalobcu, ktorý si popri konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku uplatnil aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie za šikanózne, v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

10. Je zrejmé, že žalovaný od žalobcu požadoval plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Svoj nárok voči žalobcovi si uplatnil v rozhodcovskom konaní, teda s cieľom získať exekučný titul, ktorý však s ohľadom na neprijateľnosť rozhodcovskej doložky predstavuje nulitný právny akt. Takéto konanie bolo nepochybne spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

11. Za daného stavu s ohľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odrádzajúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc, musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odrádzajúce“. Konkrétne posúdenie výšky finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a s ohľadom na všetky spomínané okolnosti veci odvolací súd zdôrazňuje, že súdom prvej inštancie určené finančné zadosťučinenie vo výške 300,- eur je potrebné považovať za primerané. V tejto súvislosti žalobca opodstatnene argumentoval tým, že žalovaný sa chcel na jeho úkor bezdôvodne obohatiť prostredníctvom vydaného rozhodcovského rozsudku o sumu 694,94 eur, a preto takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá vznikla konaním žalovaného. Je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

12. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd hodnotí rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, a preto ho potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalobcovi v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).